

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 18.05.2026 nr 2-2/849-12,
MKM/26-0298/-2K

Meie 29.05.2026 nr 8-2/1742

Platvormitöö seaduse eelnõu koostamine

Austatud minister

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on saatnud Justiits- ja Digiministeeriumile koostamiseks platvormitöö seaduse eelnõu (*eelnõu*). Justiits- ja Digiministeerium koostab eelnõu järgmiste märkustega arvestamise korral.

- 1. Eelnõu § 3 lg 1.** Üks eelnõu läbivaid termineid on „platvorm“ – füüsiline või juriidiline isik, kes osutab teatud tingimustele vastava teenust. Kordame osaliselt ja täiendame esimesel koostamisingil eelnõu failis tehtud märkust termini „platvorm“ kohta. Soovitame füüsilise ja juriidilise isiku tähenduses „platvormi“ asemele „**platvormihaldur**“.

Mõiste sisu arvestades ei ole valitud termin „platvorm“ keeleliselt sobilik. Eesti kirjakeeles tähendab „platvorm“ ennekõike alust, lava, kandepinda või tehnilist keskkonda, sh ka veebi- või tarkvarapõhist lahendust, mitte aga isikut (füüsilist või juriidilist isikut). Seega ei ole sõnaga „platvorm“ keeleliselt korrektne tähistada isikut, kellele on suunatud õigused ja kohustused. Selline terminikasutus tekitab normi adreassaadi tuvastamisel õigusliku ebaselguse (nt „platvorm on kohustatud“, „platvorm vastutab“ – sõna „platvorm“ tähistab keelekasutuses vahendit või keskkonda, mitte vastutuskohustusega isikut).

Euroopa Liidu aktides on termini „platvorm“ kasutus ebajärjekindel, seega ei ole võimalik Euroopa Liidu õigusest täpselt lähtuda, kui eesmärk on järjekindel ja süsteemne terminikasutus Eesti seaduses. Näiteks Euroopa Liidu otsekohalduvas digiteenuste määrmuses (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja .. (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1–102)) on „digiplatvorm“ (mis on „digitaalse platvormi“ täissünonüüm) defineeritud kui „teabe talletamise teenus, mille käigus teenusesaaja taotlusel talletatakse ja levitatakse üldsusele teavet ..“. Seega ei sobiks siinses eelnõus kavandatud tähenduses „platvorm“ kõnealuse Euroopa Liidu otsekohalduva määrmuse definitsiooniga.

Kindlasti ei soovita me eelnõuga kavandatavat lahendust ka seetõttu, et terminit „platvorm“ soovitakse samas seaduses kasutada kahes tähenduses: 1) isik, 2) tehniline keskkond. Selline mitmeti mõistetavus ei ole seaduskeeles hea. Sõna „**platvorm**“ on üldkeeles juba küllaltki tuntud, defineeritud 2025. aasta ÕSis 2. tähenduses kui „(= [digiplatvorm](#)) veebisait või mobiilirakendus“ ja seda kasutatakse üldkeelses tähenduses juba maksualase teabevahetuse seaduses, elektrituruseaduses ja küberturvalisuse seaduses. Seetõttu ei ole terminit „platvorm“ meie hinnangul vaja seaduses eraldi defineerida, vaid võib kasutada üldkeelsena.

Juriidilise või füüsilise isiku märkimiseks soovitame aga terminit „**platvormihaldur**“, mis on juba sama normi adreassaadi kohta kasutusel maksualase teabevahetuse seaduses. Seega jääks Eesti seadus kindlaks ühele terminile ega kasutaks eri seadustes sama mõiste tähistamiseks erinevaid termineid.

Termin „**platvorm**“ peaks meie hinnangul olema §-s 1 (*.. eesmärgiga parandada platvormi kaudu tehtava töö tingimusi*), § 3 lg-s 2 (*töö, mida korraldatakse platvormi kaudu*), § 3 lg-s 5 (*Vahendaja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes selleks, et teha platvormitöö kättesaadavaks, platvormil või platvormi kaudu ..*) ja § 14 lg 3 p-s 1 (*platvormitöö korrapäraselt tegijate arv nende platvormil töötamise kestuse järgi*), ülejäänud eelnõus tuleks kasutada terminit „**platvormihaldur**“.

2. **Eelnõu § 3 „Terminid“.** Kordame esimesel kooskõlastusringil eelnõu failis esitatud märkust. Seaduses läbivalt kasutatavad terminid tuleb HÖNTE § 18 lg 5 järgi esitada üldosas nii, et iga termin esitataks eraldi paragrahvis. Sisult seotud terminid võib esitada ka sama paragrahvi eri lõigetes. Ehkki kõik seaduses kasutatavad terminid on omavahel teatud määral seotud, ei tähenda see, et need tohiks koondada ühte paragrahvi, nagu on tehtud eelnõus. Palume terminid eraldada eraldi paragrahvidesse.
3. **Eelnõu § 4** - kordame oma esimesel kooskõlastusringil tehtud soovitus platvormi ja vahendaja vastutuse jagunemise kohta. Töötajate õiguste paremaks kaitseks soovitame uuesti kaaluda meie pakutud lahendust, kus platvorm ja vahendaja vastutavad alati solidaarselt. See aitaks tagada töötaja õiguste parema kaitse ning vältida olukorda, kus platvorm delegeerib kogu kohustuste täitmise ja vastutuse vahendajale. Solidaarse vastutuse korral ei tekiks platvormil võimalust täielikult vastutusest vabaneda. Platvormitöö tegija saaks esitada oma nõuded kas platvormi või vahendaja või mõlema vastu. See kõrvaldaks segaduse vastutuse teemal ja tagaks kiirema õiguste teostamise. Direktiivi eesmärk (art 3 + põhjenduspunkt 24) on tagada sama tasemega kaitse igas olukorras ning vältida ebaselgeid vastutusalasid. Solidaarne vastutus täidaks seda eesmärki paremini kui valikuline mehhanism, mis on hetkel eelnõus välja toodud.

Märgime, et ka seaduses ettenähtud solidaarvastutuse puhul ei ole välistatud platvormi ja vahendaja kokkulepped vastutuse jagunemise ja/või tagasinõude kohta (vt nt VÕS § 69 jne) nende omavahelises sisesuhtes. Samas on töötajal solidaarvastutuse eelduse korral siiski lihtsam oma õigusi kaitsta.

4. **Eelnõu §-dega 19-22** soovitakse kehtestada väärteovastutus. Seoses sellega juhime tähelepanu asjaolule, et kavandatud karistused füüsilisele ja juriidilisele isikule ei ole omavahel proportsioonis. Oleme arvamisel, et eelnõus rikkumiste eest ettenähtud karistused ei peegelda adekvaatselt rikkumise raskust ja ei võimalda määrata igal juhtumil tõhusat karistust nii füüsilisele kui ka juriidilisele isikule. Ei ole selge, mille järgi on valitud füüsilise ja juriidilise isiku karistuste proportsioonid.

Karistuseks on füüsilisele isikule §-des 19-21 ettenähtud rahaträhv kuni 300 trahviühikut. Kui vaadata lõikeid 2, siis selle kohaselt on juriidilist isikut võimalik karistada kuni 32 000 euro suuruse rahaträhviga. Seega füüsilisele isikule on ette nähtud karistusseadustiku üldosa § 47 kohane sanktsiooni maksimummäär ehk 300 trahviühikut ent vastava koosseisu juures olev juriidilise isiku karistuse maksimum on kuni 32 000 eurot. Samas on karistusseadustiku üldosa kohaselt juriidilise isiku karistuse ülemmäär 400 000 eurot.

Justiits- ja Digiministeeriumi hinnangul peaks sama teo eest ettenähtud füüsilise ja juriidilise isiku karistused olema üldjuhul samas proportsioonis karistusseadustiku üldosas ettenähtud sanktsiooniraamiga. See tähendab, et kui füüsilist isikut saab karistada kuni sanktsiooni maksimumiga (300 trahviühikuga), peaks sama teo eest olema võimalik karistada ka juriidilist isikut sanktsiooni maksimumiga (400 000 eurot). Põhjendatud juhtudel võib sellest üldreeglist kõrvale kalduda, kuid vastavaid valikuid peab sellisel juhul seletuskirjas põhjendama.

Juriidilise isiku karistustsümmeetriate vajadusele juhtis justiits- ja digiminister seadusandja ehk Riigikogu tähelepanu mh 5.05.2026 ettekandes „Kriminaalpoliitika põhialused aastani 2030“ elluviimisest¹.

Palume eeltoodu valguses eelnõus ettenähtud karistustsümmeetriate üle vaadata ja korrigeerida.

5. **Eelnõu § 19** – väärteokoosseisu sõnastuses esinevad väljendid „ohu kaasnemine platvormitöötaja tervisele“ ja „toma füüsilise või vaimse tervise ohtu seadmine. Kui tervise all peetakse alati silmas nii füüsilist või vaimset tervist, siis tuleb kasutada ühesugust sõnastust. Vastasel korral tekib küsimus, miks tervisest räägitakse erineval moel. Juhime ka tähelepanu, et rahvatervise seaduse §

¹ [Stenogramm - Riigikogu](#)

2 p 2 järgi tähendab tervis inimese füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu seisundit. Samas tähenduses on sõna „tervis“ üldteada ka tavakeeles, vt nt [sõnaveeb](#). Palume eeltoodust tulenevalt § 19 lg 1 sõnastust täpsustada ning täiendada ka seletuskirja selgitusi.

6. **Eelnõu §-s 22 (isikuandmete töötlemise nõuete rikkumine)** on karistumääraks nii füüsilisele kui ka juriidilisele isikule kavandatud 20 miljonit eurot või juriidilisele isikule alternatiivina kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Selliseid karistumäärasid võib küll karistusseadustiku § 1 kohaselt kavandada, kuid selle erandi kasutamine tuleb ka seletuskirjas välja tuua. Palume seletuskirja vastavalt täiendada.

Palume seadusse lisada ka norm, kuidas sättes nimetatud eelmise aasta majandusaasta ülemaailmset aastast kogukäivet arvestatakse, vt nt väärtpaberituru seaduse § 262¹.

7. **Eelnõu §-des 19-22** on kehtestatud küll vääртеovastutus, kuid puudu on menetluse säte ehk reguleerimata on see, kes neid väärtetusid kohtuvälise menetlejana menetleb ja karistusi määrab. Kuivõrd eelnõu § 17 järgi teevad riiklikku järelevalvet eelnõus sätestatud nõuete täitmise üle Tööinspeksioon ning Andmekaitse Inspeksioon, siis on ilmselt otstarbekas, et samad asutused viivad läbi ka vääртеomenetlust. Palume eelnõusse lisada paragrahv kohtuvälise menetleja kohta.
8. Kuna vastutuse sätted on eelnõusse lisatud pärast esimest kooskõlastusringi, siis tõstatame küsimuse, kas Tööinspeksioon ning Andmekaitse Inspeksioon on teadlikud, et neil tuleb edaspidi uute vääртеokoosseisude menetlemisega hakata tegelema. Kas see toob kaasa neile ka täiendava töökoormuse? Seletuskirjas on lk 45 märgitud, et seaduse rakendamisega võivad kaasneda ka kulud seoses järelevalve- ja menetluste arvu kasvuga, kuid nende ulatust ei ole võimalik ette prognoosida. Vajaduse korral taotletakse täiendavaid vahendeid riigieelarvest. Palume täiendada seletuskirja ning kirjeldada seal ka vääртеomenetlusest tulenevat mõju.
9. Seletuskirja lk 2 tuuakse välja, et seaduse eesmärk on parandada platvormitöö tegijate õiguskaitset, suurendada õigusselgust platvormide ja töötegijate vahelistes suhetes ning tugevdada riikliku järelevalve võimalusi platvormimajanduses. Seoses riikliku järelevalvega soovime selgitusi, kas selle käigus tehakse ka ettekirjutusi, rakendatakse sunniraha? Kui jah, siis palume selle ka seletuskirjas välja tuua, sh sunniraha suuruse. Eriti huvitab sunniraha suurus nende nõuete tagamisel, mille puhul hakatakse viimase võimalusena ehk *ultima ratio* rakendama vastutuse sätet (§ 22). Kui isikuid saab hakata karistama kuni 20 miljoni suuruse rahatrahviga, peab ilmselt sunniraha suurus riikliku järelevalve käigus olema ka selline, mis paneb isikuid nõudeid täitma, et vältida võimalikku vääртеovastutust.
10. Palume arvestada käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste märkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta

justiits- ja digiminister

- Lisa: 1. Eelnõu fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega
2. Seletuskirja fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega

Katariina Kärsten 53888918
Katariina.Karsten@justdigi.ee

Einar Hillep
Karen Alamets
Mari Koik

